

**ЕЛЕКТРОННЕ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ
ГАЛУЗІ ЗВ'ЯЗКУ**

Із впровадженням інформаційних технологій у систему професійно-технічної освіти стала актуальною проблема розробки і використання нових форм і методів представлення навчального матеріалу, яка передбачає вдосконалення і видозміну традиційних форм організації навчального процесу. Зазвичай, на уроках та практичних заняттях використовуються такі наочні засоби навчання, як дошка і крейда, плакати і схеми, але дане представлення інформації статичне і засвоюється набагато гірше, ніж візуалізований матеріал, представлений на екрані комп'ютера, інтерактивній (мультимедійній) дошці тощо.

Використання інформаційно-комунікаційних і мультимедійних технологій під час вивчення дисциплін професійного спрямування у ПТНЗ дає можливість підвищити наочність навчання із застосуванням різних форм подання навчального матеріалу (тексти, графіка, малюнки, діаграми, таблиці, аудіо-, відео- тощо). Крім того, застосування комп'ютерної техніки дозволяє поєднати технічні можливості сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в поданні навчального матеріалу як живого спілкування педагога з учнем, організації його самостійної роботи тощо.

Сучасні технічні засоби, форми і методи представлення інформації дозволяють створити й реалізувати такий навчально-методичний комплекс дисциплін професійного спрямування ПТНЗ, за допомогою якого можна створювати умови для розвитку інформаційно-технологічної культури майбутніх кваліфікованих робітників з оптимальним вибором для кожного учасника освітнього процесу (викладача, учня): темп викладання (подання) навчального матеріалу, значна економія часу, забезпечення індивідуальних потреб учнів. Використання електронного навчально-методичного забезпечення дисциплін професійного спрямування (далі ЕНМЗ) дає можливість підвищити загальну інформаційно-технологічну культуру

навчального процесу, максимально скоротити розрив між реаліями традиційного навчання і сучасними технологіями.

У психолого-педагогічній літературі не раз підкреслювалося значення і величезний дидактичний потенціал ЕНМЗ. Теоретичній практичній заняття, що проводяться із застосуванням ЕНМЗ, стають гнучкішими і ефективнішими з дидактичної точки зору, їх застосування у процесі професійної підготовки учнів дозволяє:

1) ефективно використовувати навчальний час і підвищувати інформативність теоретичних уроків та практичних занять;

2) здійснювати повторення найбільш складного навчального матеріалу;

3) сприяти покращенню морально-психологічних умов навчальної діяльності учнів;

4) створити комфортні умови роботи педагога професійного навчання (вибір темпу та порядку проходження навчального матеріалу з урахуванням його індивідуального стилю ведення уроків (занять), специфіки навчальної дисципліни, рівня підготовленості учнів);

5) звільнити педагога від зайвої роботи в організації навчального процесу.

Одним із важливих елементів ЕНМЗ є наявність відео, для візуалізації виробничих операцій і процесів.

Існують принципові відмінності електронного навчально-методичного забезпечення від традиційних «паперових»:

– *актуалізація*: можливість своєчасного поновлення навчально-методичного матеріалу;

– *адаптація*: здатність ЕНМЗ «підлаштовуватися» під індивідуальні можливості й потреби учня за рахунок надання різних траєкторій вивчення навчального матеріалу, різних рівнів складності контролюючих завдань;

– *візуалізація*: можливість використання кольорового оформлення матеріалу, включення до ЕНМК анімацій, аудіо- і відео-фрагментів;

– інше [1].

Електронне навчально-методичне забезпечення дисциплін професійного спрямування може складатись із різних форм навчаль-

них матеріалів і засобів навчання. Наприклад, електронні підручники, навчальні посібники, різні тренажери, електронні лекції як електронна копія друкованого тексту або лекція з мультимедійним супроводом тощо. ЕНМЗ, перш за все як навчальний засіб, повинен відповідати традиційним дидактичним і методичним принципам:

- науковості: достатня глибина, коректність і наукова достовірність викладення навчального матеріалу;
- доступності: відповідності теоретичної складності і глибини вивчення навчального матеріалу до вікових й індивідуальних особливостей учнів;
- наочності: забезпечення засобами ЕНМЗ самостійних дій учнів із вилучення навчальної інформації при чіткому розумінні кінцевої мети і завдань навчальної діяльності;
- систематичності та послідовності: поступовість засвоєння учнями визначеної системи знань у предметній галузі, що вивчається.

Література

1. *Шалкина Т.Н.* Электронно-методические комплексы: проектирование, дизайн, инструментальные средства / Т. Н. Шалкина, В. В. Запорожко, А. А. Рычкова – Оренбург, ГОУ ОГУ, 2008. – 160 с.

Ростока М.Л.

МІСЦЕ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ЗАСОБІВ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ

Один із найважливіших напрямів інформатизації суспільства – інформатизація освіти – пропонує широке використання інформаційно-комунікаційних засобів у процесі навчання, в керівництві навчально-виробничим процесом ПТНЗ, автоматизації інформаційно-методичного забезпечення закладів освіти, у підготовці професійно мобільних, інноваційно налаштованих фахівців для народного господарства країни.

За останні роки в зарубіжних системах освіти відбулися істотні структурні зміни, зумовлені розвитком Інтернету та його зростаючим впливом на всі сторони діяльності суспільства. Сучасні умови